

ระบบจัดการข้อมูลงานคดีปกครอง

อภิชาติ ศรีสุลัย*

รองศาสตราจารย์ ดร.วราพร จิระพันธุ์ทอง**

บทคัดย่อ

ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยได้พัฒนาโปรแกรมระบบงานคดีปกครองและระบบสนับสนุนงานคดีปกครอง ในลักษณะของ Client-Server มีเครื่องแม่ข่ายและฐานข้อมูลอยู่ที่ส่วนกลางและศาลปกครองในภูมิภาค ๙ แห่ง ปัจจุบันระบบเดิมเริ่มมีข้อจำกัดในการใช้งาน สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่ต่างไปจากเดิมที่ได้วิเคราะห์ ออกแบบระบบไว้ มีการบันทึกข้อมูลจำนวนมากเกินความต้องการของผู้ใช้งาน มีรายงานที่ ต้องการเพิ่มเติมภายหลัง ขาดความยืดหยุ่นในการเข้าถึงข้อมูล

ดังนั้นเพื่อให้สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานระบบให้มากที่สุด พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีจากระบบ Client-Server เป็นระบบงานผ่านเว็บไซต์ (Web Application)

โครงการพัฒนาระบบนี้ได้ทำการวิจัย และพัฒนาโดยใช้โปรแกรมภาษา Visual Studio.Net ติดต่อกับฐานข้อมูล Oracle ผ่านเว็บเซิร์ฟเวอร์ IIS การใช้งานจะผ่านระบบ Web-based บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้งานเกิดความสะดวก รวดเร็ว ในการเรียกใช้งาน ถือเป็น การนำเทคโนโลยีทางด้านสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์กร

1. บทนำ

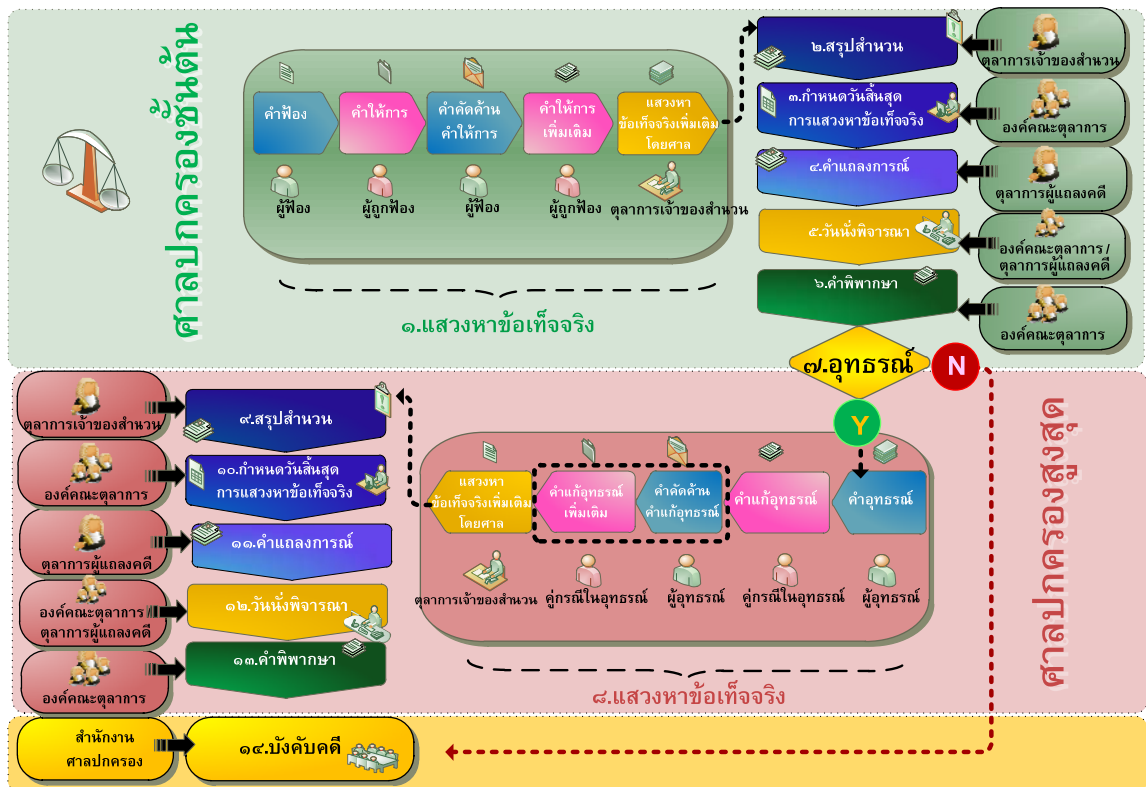
ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กรทั้งในภาครัฐ และเอกชน เนื่องจากในสภาวะปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ องค์กรต่าง ๆหันมาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน

ศาลปกครองเป็นศาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรและมีการจัดตั้ง ขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มีฐานะ เทียบเท่าศาลยุติธรรมและมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ซึ่งเป็นคดีพิพาทระหว่าง เอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาระบบ

วิธีพิจารณาคดีในศาลปกครองนั้นจะใช้ ระบบไต่สวน โดยตุลาการในคดีปกครอง จะต้องทำหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งในการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวจะไม่ถูกจำกัดอยู่แต่เฉพาะข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่คู่ความหรือคู่กรณียื่นหรือเสนอต่อศาลเท่านั้น ซึ่งสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการตั้งแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แผนภาพกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง

ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยได้พัฒนาโปรแกรมระบบงานคดีปกครองและระบบสนับสนุนงานคดีปกครอง ในลักษณะของ Client-Server มีเครื่องแม่ข่ายและฐานข้อมูลอยู่ที่ส่วนกลางได้แก่ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองภูมิภาค ๙ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองอุดรธานี ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง และศาลปกครองนครศรีธรรมราช ซึ่งเริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานคดีของตุลาการศาลปกครองและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

ปัจจุบันระบบเดิมเริ่มมีข้อจำกัดในการใช้งานสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติที่ต่างไปจากเดิมที่ได้วิเคราะห์หรือออกแบบระบบไว้ มีการบันทึกข้อมูลจำนวนมากเกินความต้องการของผู้ใช้งาน มีรายงานที่ต้องการเพิ่มเติมภายหลัง ขาดความยืดหยุ่นในการเข้าถึงข้อมูล เช่น กรณีเปลี่ยนแปลงบุคลากรหรือพนักงานคติปกครอง ต้องให้ผู้ดูแลระบบปรับปรุงข้อมูลก่อนผู้ใช้งานจึงจะบันทึกข้อมูลต่อไปได้ หน้าจอมีความซับซ้อนทำให้ไม่สะดวกในการบันทึกข้อมูล เทคโนโลยีที่ใช้เป็นแบบ Client-Server ซึ่งต้องติดตั้งระบบใหม่ทุกครั้งที่มีการติดตั้งระบบปฏิบัติการใหม่ มีแผนกหรือประเภทของคติเพิ่มเติมเข้ามา ทำให้ระบบเดิมที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับการจัดเก็บข้อมูลได้

2. วัตถุประสงค์

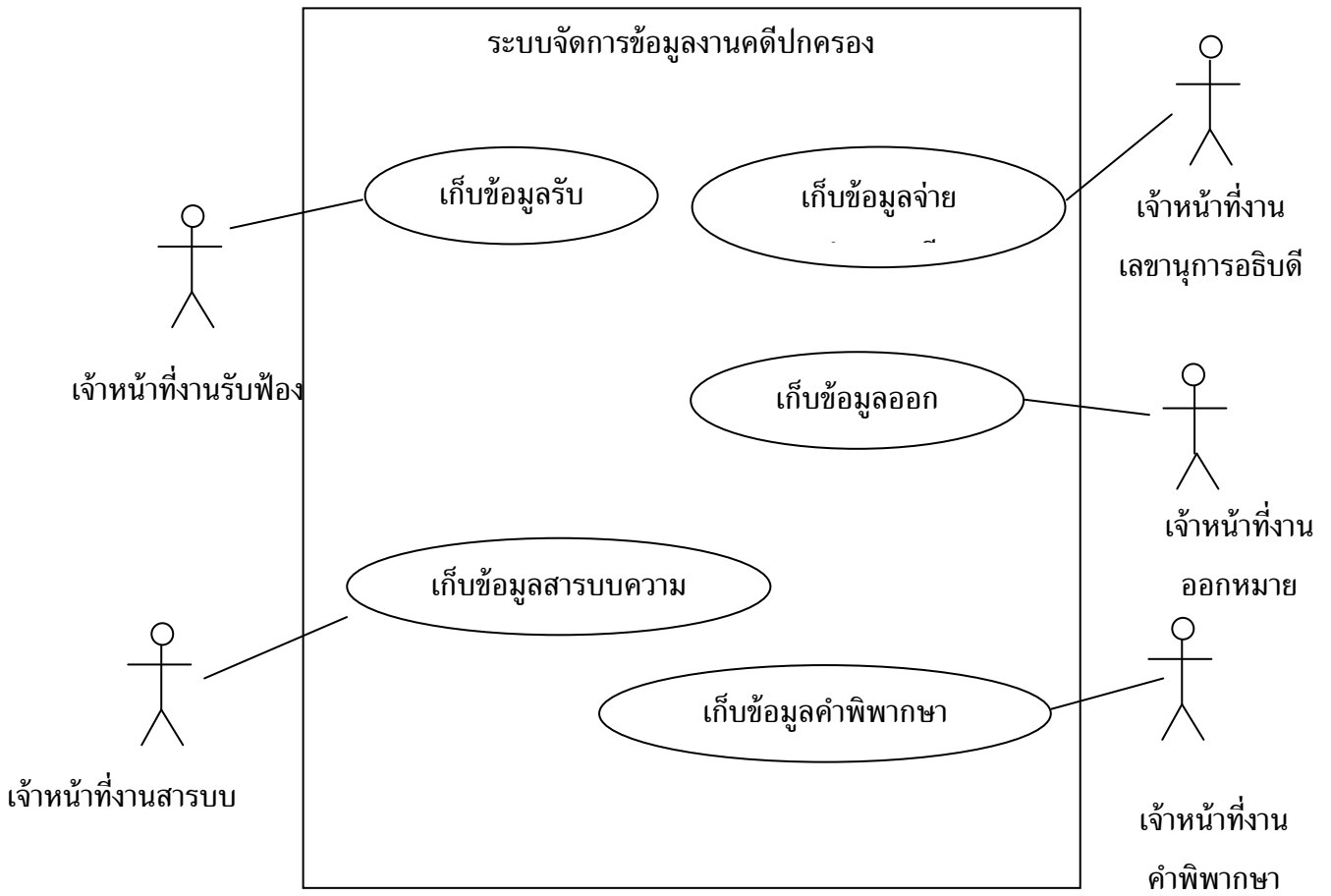
วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบเว็บไซต์ในการจัดเก็บข้อมูลในกระบวนการวิธีพิจารณาคติปกครอง
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค รวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ในระบบงานเดิมในด้านการจัดการฐานข้อมูล
3. เพื่อพัฒนาระบบให้มีความยืดหยุ่นในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเหมาะสมและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภายหลัง
4. เพื่อพัฒนาระบบให้ง่ายต่อการใช้งาน และง่ายต่อการดูแล รวมทั้งการบริหารจัดการ

3. ระเบียบวิธีวิจัย

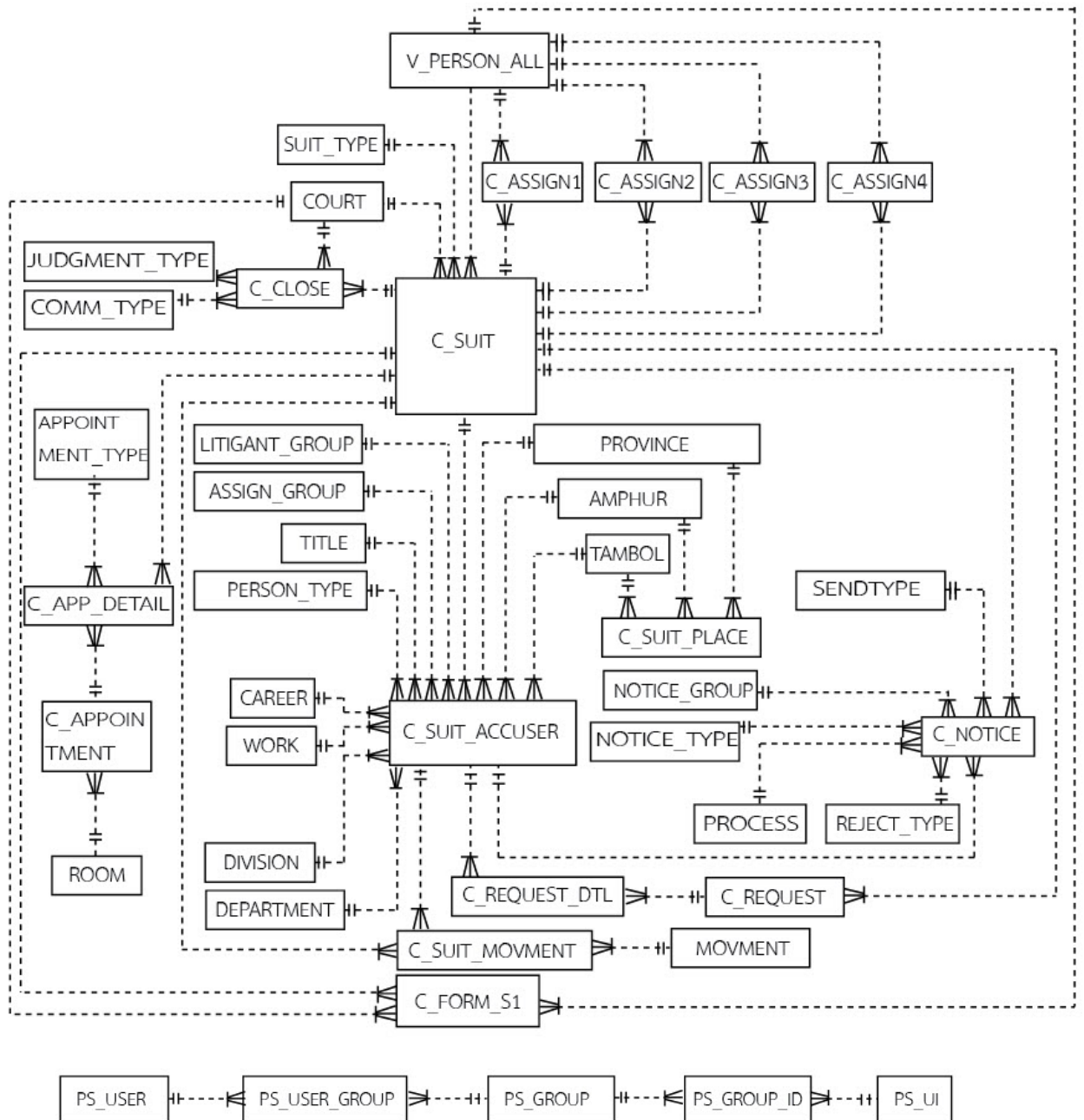
การค้นคว้าเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการข้อมูลงานคติปกครองได้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบระบบจัดการข้อมูลงานคติปกครอง ผู้ค้นคว้าได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาระบบดังกล่าว โดยเริ่มจากการศึกษาระบบงานเดิมของสำนักงานศาลปกครอง โดยเป็นระบบ Client-Server ซึ่งถือได้ว่าเป็นระบบต้นแบบ และนำเอาระบบเว็บอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาประยุกต์ให้เข้ากับระบบงานเดิม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การออกแบบบทบาทการทำงานของผู้ใช้ระบบ สามารถแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ งานรับฟ้อง งานสารบบความ งานเลขานุการอธิบดี งานออกหมาย งานคำพิพากษา
2. การออกแบบพัฒนาระบบใหม่ โดยใช้ Use Case Diagram เพื่อให้เห็นภาพรวมของทั้งระบบใหม่ ข้อมูล และขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งสามารถสร้างความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่าง Use Case

ภาพที่ 2 Use Case Diagram ของระบบจัดการข้อมูลงานคดีปกครอง

3. การออกแบบฐานข้อมูล โดยใช้ ER Diagram เพื่อทำการออกแบบความสัมพันธ์ของข้อมูล และตารางข้อมูล พร้อมกับอธิบายรายละเอียดของข้อมูลในแต่ละตาราง รวมถึงแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละตาราง

ภาพที่ 3 E-R Diagram ของระบบจัดการข้อมูลงานคดีปกครอง

4. การออกแบบจอแสดงผลสำหรับการทำงานของระบบ เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการทำงานของผู้ใช้ในแต่ละกลุ่มงาน

5. ติดตั้ง IIS สำหรับการทำ Web Server

6. ติดตั้ง Oracle 11g DBMS เพื่อทำหน้าที่เป็น Database Server

7. ติดตั้ง Microsoft Visual Studio 2012 สำหรับใช้ในการพัฒนาระบบงาน

4. ผลการวิจัย

1. ได้ระบบงานคดีปกครองสำหรับจัดเก็บข้อมูลกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครองที่สามารถรองรับกับแผนกคดีที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

2. ระบบที่พัฒนาช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งานด้วยเว็บแอปพลิเคชัน และเมนูการเข้าสู่หน้าจออย่างง่ายและรวดเร็วกว่าระบบเดิม

3. ระบบที่พัฒนาช่วยให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องติดตั้งระบบใหม่ทุกครั้งที่มีการปรับ version เหมือนระบบเดิมที่เป็นแบบ Client Server

Administrative Case System
ระบบงานคดีปกครอง

ค้นหา > สืบค้นคดี

ใส่เงื่อนไขที่ต้องการสืบค้นที่นี่

ประเภท: งานคดีปกครอง

ศาลปกครอง: ศาลปกครองกลาง

คดีหมายเลขคำที่: 123 / 2556 คดีหมายเลขแดงที่: [ใส่เลขแดง] / [ใส่เลขแดง]

ค้นหา ล้างค่า

เรียงลำดับ - คดีหมายเลขคำ - (ปัจจุบัน >> อดีต) คดี - (อดีต >> ปัจจุบัน)

เรียงลำดับ - คดีหมายเลขแดง - (ปัจจุบัน >> อดีต) คดี - (อดีต >> ปัจจุบัน)

ผลการค้นหา 1 รายการ สำหรับคำว่า: ศาลปกครองกลาง งานคดีปกครอง คดีหมายเลขคำที่ 123/2556

งานคดีปกครอง ศาลปกครองกลาง

คดีหมายเลขคำที่ 123/2556 คดีหมายเลขแดงที่ 113/2556

เรื่องตามกรณีข้อพิพาท คดีพิพาทเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ชื่อผู้ฟ้องคดี พลเอกเสถียร เพิ่มทองอินทร์

ชื่อผู้ถูกฟ้องคดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน

ความเคลื่อนไหวคดีล่าสุด ท่าศาลไต่ถาม(5) - การส่งหมายข้อเท็จจริงขึ้นทำคำให้การ(5.7) วันที่ 19 ก.พ. 2558 เวลา: 10:55

Administrative Case

อ่านรายละเอียด (Case Detail)

ภาพที่ 4 การสืบค้นเลขคดี

The screenshot displays the Administrative Case System (AdmCASE) interface. At the top, it shows the system name and logo, along with the user information: 'ผู้ใช้งาน: USER CT ศาลปกครองกลาง'. The main content area is titled 'งานคดีปกครอง ศาลปกครองกลาง' and shows a list of cases. The selected case is 'คดีหมายเลขดำที่ 123/2556 คดีหมายเลขแดงที่ 113/2556'. Below the case title, there is a brief description: 'เรื่องตามการยื่นข้อพิพาท คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย'. The case details include: 'ชื่อผู้ฟ้องคดี พลเอกเสถียร เข็มทองอินทร์', 'ชื่อผู้ถูกฟ้องคดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน', and 'ความเคลื่อนไหวคดีล่าสุด รหัสดำไต่ถาม(5) - การแสวงหาข้อเท็จจริงขึ้นหน้าไต่ถาม(5.7) วันที่ 19 ก.พ. 2558 เวลา 10:55'. On the left side, there is a navigation menu with options like 'รายละเอียดข้อมูลคดี', 'บัญชีคดีสอนใหม่', 'ข้อมูลคดี', 'ยื่นฟ้อง', 'บุคคลในคดี', 'ผู้ฟ้องคดี', 'ผู้ถูกฟ้องคดี', 'ผู้รับมอบอำนาจ', 'สารบทความ', 'สถานที่ในคดีเกิด', 'เอกสาร/พยานหลักฐาน', and 'การยื่นคำร้องขอ/เอกสาร พยานหลักฐาน'. The right side of the interface shows a detailed view of the case, including the date 'วันที่รับคำฟ้อง: 21 ม.ค. 2556 เวลา 16:15', the case number 'องค์คณะที่: 10 ท่านอนงค์ สุขเกษม - ตุลาการหัวหน้าองค์คณะ', the judge 'ตุลาการผู้แถลงคดี: ท่านเสถียร เข็มทอง วันที่รับสำนวน: 22 ม.ค. 2556', the lawyer 'พนักงานคดีปกครองประจำตุลาการผู้แถลงคดี: คุณกฤษฎิ์ อุดมทวี วันที่รับสำนวน: 10 ก.พ. 2015 เวลา: 11:34', the case number 'ตุลาการเจ้าของสำนวน: ท่านอภิรัฐ ปานเทพอินทร์ วันที่รับสำนวน: 24 ม.ค. 2556', and the lawyer 'พนักงานคดีปกครองประจำตุลาการเจ้าของสำนวน: คุณกัญจวีร์ฤตา แหงโรลง วันที่รับสำนวน: 12 ก.พ. 2015 เวลา: 11:26'.

ภาพที่ 5 รายละเอียดของคดี

5. อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบงานคดีปกครอง โดยวิเคราะห์จากบทบาทการทำงานของผู้ใช้ระบบ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้นำเข้าข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล(ตุลาการและพนักงานคดีปกครอง) สามารถนำมาเป็นข้ออภิปรายที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

จากการใช้งานของผู้ใช้ข้อมูล สามารถใช้งานได้สะดวก มีปุ่มและคำอธิบายที่ง่ายต่อความเข้าใจ การแบ่งเมนูของระบบเป็นลำดับ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนต่อผู้ใช้งานระบบ มีการ Login ก่อนเข้าใช้งานระบบ มีการเพิ่ม แก้ไข ลบ ข้อมูลของคดีได้ สามารถทำงานได้รวดเร็วทั้งส่วนการค้นหาข้อมูล บันทึกข้อมูล และการแสดงผลข้อมูลและสามารถจัดเก็บข้อมูลคดีปกครองทั้งระบบตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นคำฟ้องจนถึงขั้นตอนการออกหมายเลขคดีแดง (สิ้นสุดคดี) สามารถออกหมายเลขคดีดำและหมายเลขคดีแดงแยกตามสาขา ปีพ.ศ. ประเภทคดีได้โดยอัตโนมัติ สามารถจัดเก็บไฟล์เอกสารหรือแบบหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีในแต่ละคดีได้ไม่จำกัดจำนวนและมีความถูกต้อง 100%

6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ในส่วนของความครบถ้วนของข้อมูลยังไม่สมบูรณ์พอ เนื่องจากยังขาดในส่วนของการอุทธรณ์ไปยังศาลปกครองสูงสุด และเชื่อมโยงไปยังข้อมูลของการบังคับคดี หากต้องการให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนอาจต้องมีการพัฒนาระบบเพิ่มเติม ซึ่งหากพัฒนาพร้อมกันในเฟสนี้อาจทำให้ระบบมีขนาดใหญ่และใช้เวลามากเกินไป

ควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของการบังคับคูปองและอุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่ง ไปยังศาลปกครองสูงสุดต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

โครงการพัฒนาระบบฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาระบบ รศ.ดร. วราพร จิระพันธุ์ทอง ที่เสียสละเวลาอันมีค่า และให้คำแนะนำถึงประเด็นต่างๆ ในการศึกษาและชี้แนวทางในการแก้ปัญหา การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม อันเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในด้านต่างๆ ที่ได้มีส่วนช่วยให้งานวิจัยดังกล่าวนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

บรรณานุกรม

- กิตติ ภัคดีวิวัฒนะกุล และจำลอง ครูอุตสาหะ. (2541). *การออกแบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ: หจก. ไทยเจริญการพิมพ์.
- กิตติ ภัคดีวิวัฒนะกุล , และจำลอง ครูอุตสาหะ. (2542). *คัมภีร์ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ: เคทีพีคอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- กิตติพงษ์ กลมกล่อม และกิตติ ภัคดีวิวัฒนะกุล. (2554). *ออกแบบฐานข้อมูล-อย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- วรรณวิภา ติตถะสิริ. (2545). *คู่มือเรียน SQL ด้วยตัวเอง*. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- วราภรณ์ โกวิทวางกูร. (2544). *ระบบฐานข้อมูลและการออกแบบ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.
- วคิน เพิ่มทรัพย์ , และวิโรจน์ ชัยมูล. (2548). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- อมรเกียรติ แยมสะอาด. (2556). *การพัฒนาระบบซื้อ-ขายสินค้า บริษัท เอส เอส ซีวี จำกัด (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ)*. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.